

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1494/2021
08.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Илић адвокат из ..., против туженог ЈВП „Србијаводе“ Београд - ВПЦ „Морава“ Ниш, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 55/20 од 14.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 08.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 55/20 од 14.01.2020. године у другом и трећем ставу изреке и предмет у том делу **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 55/20 од 14.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П 1212/19 од 16.09.2019. године у делу првог става изреке којим је обавезан тужени да на име накнаде тржишне вредности уништеног дела парцеле ... КО ... у површини од 938 м² исплати тужиоцу износ од 138.167,40 динара са законском затезном каматом од 16.09.2019. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П 1212/19 од 16.09.2019. године у преосталом делу првог става изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату трошкова подизања засада ораха у износу од 5.400,00 динара, изгубљене добити ораха у износу од 96.000,00 динара, уништена стабла тополе у износу од 43.572,70 динара, дрва за ситну сеоску грађу у износу од 5.250,00 динара и техничког дрвета ораха у износу од 37.055,07 динара са законском затезном каматом од 16.09.2019. године. Ставом трећим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - другог и трећег става изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију, из чије садржине произилази да је изјављена због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињених у поступку пред другостепеним судом.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2 и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија основана.

Тужилац је поднетом тужбом тражио накнаду штете настале радовима на санацији и чишћењу нерегулисаног корита реке Власине.

Првостепени суд је извео доказ саслушањем сведока које су обе странке предложиле и њиховом оценом утврдио да су се на сада заузетом делу тужиочеве парцеле налазила четири стабла ораха и 10 стабала тополе која су током извођења наведених радова уништена. На тако утврђено чињенично стање суд је применом члана 154, члана 185. и члана 189. Закона о облигационим односима обавезао туженог да надокнади тужиоцу насталу стварну штету и изгубљену добит.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби туженог, нашао да се на основу изведених доказа не може са сигурношћу утврдити шта се све налазило на предметном делу тужиочеве парцеле и да ли се на истом уопште нешто налазило, јер тужилац сагласно члану 231. ЗПП у вези са члановима 228. и 229. став 1. тог закона није предложио доказе за своје наводе, а искази сведока су оцењени као паушални и неодређени. Због тога је усвојио жалбу туженог, сматрајући да тужилац није доказао да су се на делу његове парцеле налазила стабла ораха и тополе, па је на основу члана 394. тачка 3. ЗПП преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у делу којим је тражена накнада за уништена стабла.

По оцени Врховног касационог суда, основано се тужиочевом ревизиом указује да је другостепени суд, другачијом оценом изведених доказа, изменио чињенично стање утврђено у поступку пред првостепеним судом.

Наиме, у основ пресуде којом другостепени суд преиначује првостепену пресуду узима се оно чињенично стање на којем је та пресуда заснована, или чињенично стање које је утврдио другостепени суд према резултату доказивања које је пред њим изведено. Ако поводом жалбе није одржана расправа, начело непосредности налаже да другостепени суд у основ своје преиначујуће пресуде узме чињенице на којима је заснована првостепена пресуда, а у противном је учињена битна повреда одредаба парничног поступка. Од тог правила закон предвиђа одступања у случају да је првостепени суд своје уверење о чињеницама засновао искључиво на посредно изведеним доказима и исправама, када те доказе и другостепени суд може оценити посредно, као и у случају када је првостепени суд свој став по питању једне спорне чињенице заузео извођењем закључка из друге чињенице.

У конкретном случају, првостепени суд је оценом исказа тужиоца и сведока утврдио да су на предметном делу парцеле постојала стабла ораха и тополе која су уништена приликом извођења радова. Другостепени суд је исте исказе оценио другачије, као паушалне и неодређене, и на основу тога извео закључак о недоказаности чињенице постојања стабала. На тај начин другостепени суд је, без одржавања расправе на којој би сведоци били саслушани и извршена оцена њихових исказа, изменио утврђено чињенично стање. При том је преиначујућу пресуду донео са позивом на члан 394. тачка 3. ЗПП. Означена одредба, по становишту ревизијског суда, у овом случају није примењива тим пре што се из образложења другостепене пресуде не може закључити из које то чињенице је првостепени суд извео погрешан закључак о непостојању друге чињенице - уништених стабала.

Из наведеног разлога, другостепена пресуда је морала бити укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити учињену повреду поступка и уколико сматра да је чињенично стање погрешно утврђено јер искази тужиоца и сведока нису правилно оцењени, исте поново оценити али у складу са начелом непосредности - извођењем тих доказа на расправи и њиховом поновном оценом.

Укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од исхода спора.

Сходно изложеном, на основу члана 415. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић